

5.10.2016

לכבוד הוועדה הציבורית לבחינת חוק הבחירות

באמצעות עו"ד דין לבנה

שלום רב,

הנדון: התייחסותי לדו"ח הביניים של הוועדה

בהמשך לפנייתי לוועדה ברצוני להתייחס למסקנות הביניים שלה – על מה שיש בהן ועל מה שאין, לדעתי, וזאת על סמך נסיוני בניהול מערכות בחירות לכנסת:

א. **פרסום תעמולה באינטרנט** - סעיף 7 לדו"ח הביניים ממליץ להחיל את הוראות החוק המהותיות גם על תעמולת בחירות באינטרנט. זהו בעיני סעיף ראוי, למעט דבר אחד: כיום אין כל מגבלה כספית על שימוש באינטרנט, ובלבד שסך ההוצאה של מפלגה לא יחרוג מהמותר על פי חוק. אני מציע לא לשנות עובדה זו, ולאפשר למפלגות להקדיש לפרסום באינטרנט כמות ועלות בלתי מוגבלות, על פי שיקוליהן (בניגוד למשל לתשדירים בטלוויזיה בהן קיימת מגבלה של כמות תשדירים).

ב. **מגבלה על כמות התשדירים** - לדעתי, שגתה הוועדה בהטילה מיגבלה על כמות התשדירים אותן רשאית כל מפלגה לפרסם בטלוויזיה. אני בדעה שבמסגרת התקציב העומד לרשות כל מפלגה – אין להגביל את חלוקתו לאמצעי פרסום כאלה ואחרים, אלא לאפשר למנהל הקמפיין לחלק את התקציב כראות עיניו המקצועיות. האחד – יקדיש את מירב התקציב לשלטי חוצות, והאחר לפרסום ברשתות החברתיות ושלישי לטלוויזיה ורביעי לרדיו, ובלבד שסך כל ההוצאה לא יעבור את מגבלת החוק.

ג. **כמות התשדירים לכל מפלגה** - בחוק הקיים ישנה אפליה ברורה לטובת המפלגות הגדולות. ככל שהמפלגה גדולה יותר – כך תקבל זמן שידור רב יותר. עובדה זו עומדת בסתירה מוחלטת לרצון הוועדה לדאוג לשוויון בין הרשימות המתמודדות, ומעניקה יתרון לחזקים ולגדולים. לדעתי, יש לאפשר למפלגות קטנות את אותו זמן שידור כמו לגדולות. אפליית המפלגות הקטנות – נוגדת את עקרונות הדמוקרטיה.

ד. **סקרי דעת קהל** – בעיני שגתה הוועדה בהותירה את האיסור על פרסום סקרים בשלושת הימים האחרונים לפני הבחירות. בעבר, חוקק התיקון בחוק האוסר על הפרסום מתוך מחשבה שלא

יהיה זה נכון לפרסם סקרים, משום שאלה עלולים להשפיע על המצביעים. אני בדעה שהאיסור אינו דמוקרטי (הגם שהוא קיים למשל בצרפת), ומונע מהציבור מידע חשוב לגבי דפוס הצבעתו. איסור על פרסום סקרים – מונע מהאזרח הישראלי את כל המידע הדרוש לו כדי לבחור, ולכן כאמור הוא נוגד את עקרונות הדמוקרטיה. זהו בעיני סעיף מהותי – שלטעמי חייב לעבור מחשבה שניה.

ה. **איסור קיום תעמולת בחירות ביום הבחירות** – זהו בעיני סעיף שכל השנים התייחסנו אליו כמובן מאליו. אולם, אם נחשוב שוב – אני מאמין שניווכח שהוא דרוש תיקון. הנסיון מלמד ש"בתקשורת החופשית" מסקרים אמירות של ראשי מפלגות באופן חופשי (נתניהו: "הערבים נוהרים לקלפיות") – אז מה ההגיון מצד אחד לאפשר סיקור חדשותי חופשי של תעמולת בחירות – ומנגד לאסור שידור תעמולה בתשלום?

ו. **גובה תקציב הבחירות למפלגות על פי גודלן** - בדו"ח הביניים הועדה לא התייחסה כלל לסעיף זה, והשאירה אותו על כנו. זהו, בעיני, פגם דמוקרטי, שכן המצב הנוהג כיום מאפשר למפלגות הגדולות להעמיד תקציב גבוה בהרבה משל מפלגות קטנות. כלומר, המחוקק משדר: "מה שהיה – זה אשר יהיה". קיימת כאן אפליה מובהקת לטובת המפלגות הגדולות ולרעת המפלגות הקטנות. בעיני, אם מוצא המחוקק לנכון להגביל את גובה ההוצאה של רשימה בעת הבחירות – מגבלה זו צריכה, לטעמי, להיות שווה לכל הרשימות, שאם לא כן איך יהיה למפלגה קטנה סיכוי להתמודדות שווה מול מפלגה גדולה?

אלו הערותי. אני מקווה שהן יבחנו בתשומת לב.

בברכה,

רוני רימון – יועץ אסטרטגי

שותף בחברת "רימון-כהן-שינקמן"